

momentàniament i temporal la conductibilitat de certes substàncies, augmentant la de l'aire, entre altres. Això porta l'autor a suposar-li, a l'esmentat agent, un paper important en els casos d'electrocució per descàrrega disruptiva. Cercant la disminució dels esmentats accidents, proposa com a complement de l'examen preconitzat pel Director de la U. C. S. Ringwald, el sometre a tots els candidats a empleus de serveis elèctrics d'alta tensió, a una enquesta referent a la seva facultat de produir l'*antropoflux R*.

V - VI

En aquells accidents no seguits de mort, apart dels commemoratius i circumstàncies de la seva presentació, existeixen símptomes generals, subjectius i objectius; arrossegant, a vegades, seqüeles de molt llarga duració.

Diu Duhem, que en la caracterització dels símptomes subjectius al moment de l'accident, hi pren molta part l'estat emotiu: Uns, contenen haver experimentat com una mena de sensació agradable, de frescor, de lleugeresa, "emportats per l'aire, i com a suspesos del mateix".

Altres, experimenten sensacions d'opressió i ajustament al pit, restant impossibilitats per a cridar o demanar auxili. Un empleat de la nostra Companyia, les circumstàncies de presentació del qual accident han estat explicades, recorda haver notat una sensació sobtada, com de *batzegada*, a tots els membres alhora, donant-se perfecte compte, als 5 ó 6 segons escassos que va durar-li el coneixement, de la presa de què era objecte.

L'augment de pressió intrapulmonar, provoca, a vegades, hemoptisis.

Alguns experimenten dolors al cap, espinada, nuca, braços, cuixes, i, més que en cap altre lloc, a les pantorrilles.

A vegades, un sentiment d'angoixa i de mort imminent.

Deslliurada la víctima, les sensacions subjectives acostumen a desaparèixer aviat.

Ordinàriament, romanen els malalts, després de l'accident, deixats i abatuts, amb cefalea i opressió, que poden durar molt de temps.

Sovint, segons *Jellineck*, presenten edemes i convulsions.

Han estat assenyalats, també, trastorns del esfínters, de la sensibilitat, de la visió, etc.

Els *símptomes* locals, vénen integrats per la cremada elèctrica, que a vegades ostenta una fesomia especial; i que pot oferir-se en tots els graus, fins a les més extremes destruccions.

Jellineck descriu una *lesió electroespecífica*, caracteritzada en tots aspectes: clínic, histològic i anàtomo-patològic; amb forma i evolució especials. Diu que es distingeix per l'aspecte de la seva superfície, llisa, sense vesícules; per l'absència de dolors; i per la integritat aparent dels teixits veïns a la placa lesionada.

Cremades i lesions són, a vegades, molt esteses en amplada i en fondària; oferint, d'altres, un millor aspecte, amb escares que s'eliminen, sense febre ni supuració; i amb poca repercussió sobre l'estat general.

Les eliminacions de les escares poden anar acompanyades de temibles hemorràgies. I les alteracions vasculares, ésser provocadores de trombosis i embòlies.

Poden, així mateix, les cremades fones, presentar el caràcter paradoxal de semblar que han interessat molt poc els teguments. *Jellineck* explica el cas curiós d'un nen que mostrava lesions mínimes a una mà, i en la qual va produir-se la separació sobtada d'un dit, el qual dit quedà encastat a l'apòsit humit que s'acabava de treure-se-li en un guariment. Tot això, sense dolor ni hemorràgia. Són coneguts altres anàlegs casos.

A més dels referits, i que podríem anomenar *accidents directes*, se'n presenten, a tall de seqüeles o conseqüències, d'altres que poden qualificar-se de *secundaris*, d'acció electiva sobre el sistema nerviós; donant lloc a trastorns orgànics del mateix més rars), i, sobretot, a trastorns funcionals, d'aspecte molt variat, i que poden durar setmanes, mesos i anys en neuròpates o predisposats.

Del meu exercici a l'Alt Pallars, remembro ara, el cas d'un pobre pastor, client, a qui va sorprendre una tempesta, guardant el seu ramadet a l'Urgell. Un llamp va rebatre'l a terra, sense coneixement. En retornar, s'adonà que tot el bestiar era també estès per terra. Aprofitant un lleuger pendís del terreny, va tenir encara esma de sorollar i fer rodolar les ovelles, aconseguint salvar-ne la majoria, no totes. Al cap d'uns mesos, va consultar-me la persistència d'insomni, vèrtixs, bunió d'orelles i altres trastorns que li restaven.